

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: (szt. a.)

Cím: Bpesti Album

Forrás: Bpesti hírlap

Bp.

1909. IX. 5.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

92

Hely

Müller Kálmán

Idő

«1909»

Személy

Helyszám

Budapesti Album.

— Müller Kálmán tanár. —

Az elmúlt hét egy nálunk általánosan tisztelt és sokrabecsült nevet tett világszerte ösmertté: Müller Kálmán dr. egyetemi tanárnak, a budapesti dunabalparti közkórházak igazgatójának a nevét, a ki mint a tizenhatodik nemzetközi orvoskongresszus elnöke nemcsak magának szerzett elévülhetetlen emléket, de a magyar orvosoknak, az egész magyar nemzetnek világraszóló elismerést, jó hirnevet, dicsőséget.

A lefolyt nemzetközi orvosi kongresszus elé minden magyar orvos aggódó várakozással, a külföld érdekelt körei érdeklődő kíváncsisággal tekintettek. A magyar orvos, a ki ismeri a mi orvosi fakultásunkat, tudja, hogy az mennyi igazi tudást, lázas, nagyratörő s mégis tudósokhoz illő csendes munkálkodást egyesít, természetesen várakozással, reménységgel nézett a nagy esemény elé, a külföldi tudományos világ, mely évtizedek óta már megszokta, hogy a tudomány művelői, komoly, számottevő harcosai között elég sűrűn találkozzék a magyar orvostudósokkal, érdeklődésének már akkor adta tanujelét, a mikor elhatározta, hogy a tizenhatodik nemzetközi orvoskongresszust a magyar fővárosban fogja megtartani. De érthetővé teszi a magyar orvosok aggódását is a páratlanul álló agitáció, a mely ugyszólván attól a perctől kezdődött, a mikor a XV-dik nemzetközi orvosi kongresszus öt év előtt legközelebbi székhelyül Budapestet jelölte ki s azóta — tehát éveken át — folyton erősödő módon, eszközeiben mind kevésbbé válogatva a kongresszus megnyitásáig tartott, sőt a kongresszus egész nagyhete alatt sem szünetelt.

hanem kellemetlenkedett, izetlenkedett, izgatott ellenünk. Versenyeztek ebben az agitációban nemcsak a mi nemzetiségeink: első sorban az oláhok és tótok, a kiknek sikerült is annyit elérniök, hogy Romániában, Csehországban és Szerbiában az orvosok zöme politikai okokból távolmaradt a kongresszusról, de versenyeztek az aknamunkában közösuígyes szomszédaink, az osztrákok is, a kik, mikor már e hét végén látták, hogy a kongresszus sikerét nem befolyásolhatják, Bécsből névtelen levelet küldöttek a kongresszus külföldi tagjainak azzal a felszólítással, hogy legalább a magyar kultuszminiszternek, Apponyi Albert grófnak a kormány nevében a kongresszus tiszteletére adott pénteki fogadóestéjén ne vegyenek részt, mert a legsovénebb, legtürelmetlenebb, legerőszakosabb kormány és képviselője megérdemlik ezt a vágást... A pénteki fényes estén a Park-klubban maguk az idegen vendégek mutogatták a pamflétet, a melynek természetesen semmi hatása nem volt, sőt akadt több olyan külföldi előkelőség, a ki — befejezván a kongresszus tudományos munkálkodását — a komoly

munkában és az ünnepegektől kifáradva eredetileg nem szándékozott elmenni az estére, arra mégis eljött, csakhogy még a látszatát is kerülje annak, mintha a bécsi panflétnak hatása volna...

És ma már megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy a magyarellenes agitáció kudarcra a lehető legtokéletesebb: nem volt képes távoltartani egyetlen igazán számottevő tudóst sem, ellenben fölkeltette a magyar nemzet, a magyar főváros iránt a figyelmet, a kíváncsiságot azokban is, a kiket talán a tudományos kötelességérzés, érdeklődés nem vonzott volna ide: így első sorban a külföldi hölgyek kíváncsiságát, a

kik váratlanul nagy számban vettek részt a kongresszuson.

A kongresszus története, számbeli arányai, nagjelenőségü tudományos eredménye igazolták a mi várakozásunkat, eloszlatták aggodalmainkat a külföldnek velünk szemben táplált véleményét illetőleg nemcsak a mostani kongresszusra, de a jövőre vonatkozólag is, kielégítették — olvashattuk a külföldi szaklapokban és a napilapokban is — a külföldi tudósok tudományos érdeklődését a legteljesebb mértékben és felejtethetetlenül kedves emlékü napokkal jutalmazták a kíváncsiakat.

A siker teljes minden tekintetben: ezt még el-lenségeink is kénytelenek fogcsikorgatva elösmerni. És ennek a sikernek az érdeme nagyrészt Müller Kálmán nevéhez fűződik. Bizonyára ő az első, a ki ezt az érdemet át fogja háritani azokra a kiváló férfiakra, a kik, mint a tudományos szakosztályok vezetői, mint a középponti, fogadó, elszállásoló és egyéb bizottságok elöljárói és munkásai teljes odaadással évek óta készültek az elmúlt nagy hétre s annak ideje alatt is vállvetve működtek közre a siker érdekében. És nekem sincsen eszemágában sem, hogy a kongresszus tudományos és adminisztratív vezetőinek érdemét kétségbe vonjam. De a marathoni győzelem Miltiádész nevéhez fűződik, az auszterlitzzi, wagrami csaták diadala Napoleoné, s csak a részletes históriából tudjuk, hogy a nagy császár kitünő tábornokainak milyen döntő szerepük volt e diadalo-k kivívásában. És meggyőződés, hogy Müller Kálmán tábornokai az ő dicsőségük elösmérését látják abban, ha a kongresszus sikeréért az általuk megválasztott elnököt dicsőítem.

Müller Kálmán dr. régi budapesti család iva-

déka s már családja...
tiszteli Budapestén. Egyéni tu...
nok, a melyek e családi pozíció...
népszerűséget, elismerést biztosítanak személyének.
Mint orvosnak és tudósnek a külföldön is ismert a
neve. Itthon pedig páratlan szervezőképessége szinte
közmondásos. E képességét ösmerve bízták meg a
főváros dunabalti összes kórházainak vezetésével.
Olyan állás ez, a melyhez fogható sehol nincsen,
mert a Rókus-kórház, Szent István-kórház, Szent
László-kórház és fiókjaik külön-külön is elegendő
szervező munkát adnának egy igazgatónak. Ő pedig
mintaszerűen igazgatja valamennyit: a különböző
természetű, más-más viszonyok között lévő intézetek
működése az ő keze alatt egyöntetűen szolgálja a
szegények gyógyítását, az orvosi tudomány műve-
lését.

Előkelő s mégis barátságos modora, nyugalma,
a biztosság, mellyel dolgát végzi, az alája rendelt
nagy számú orvosi kar ragaszkodását biztosítja szá-
mára. Ő nem az a pattogó, katonás főnök, a kinek
lármájától megremeg ugyan az alantas, de ha meg-
szűnik a láрма, mosolyogva csinálja mindenki azt,
a mit jónak lát. Jóformán hangos szavát se hallotta
senki, mégis, a mikor jól ösmert fogata valamelyik
kórház elé robot, a kapustól kezdve a főorvosokig
mindenki aggódva néz körül, vajjon rendben van-e
a szénája? Pedig bizonyos, hogy rendben van, mert
mindenki, a ki Müller Kálmán vaskeze alá kerül,
első pillanattól kezdve megszokta már, hogy dolgát
a lehető legpontosabban végezze. Az ő szeme a leg-
kisebb hibát is észreveszi s a legkisebb hibát sem
türi el.

Külső megjelenése imponáló. Magas, elegáns
megjelenésű alak, sűrű szemöldöke, barátságos, de
mindig nyugodt tekintete nagy energiát árul el,
hatalmas, melle közepéig érő szakállja, a mig fe-
kete volt, szinte zorddá tették külsejét, a mióta
feketességét ezüstsálak enyhítik, inkább tiszteletet,
mint félelmet gerjesztő. Az asszonyok egyértelműen
szép embernek mondják és szeretik nemcsak a kül-

sejéért, de rendkívül előzékeny, minden nővel
szemben udvarias, lovagias modoráért...

Müller Kálmán tanár, a mikor az ő kezébe tet-
ték le a kongresszus sorsát, jól tudta, hogy föladata
milyen súlyos, felelősége milyen nagy. Éveken át
dolgozott kiválasztott törzskarával és beállította az
adminisztráció gépezetét úgy, hogy a mikor a kon-
gresszus megnyílt, annak minden része, minden
kereke pontosan, biztossággal működött. Sehol
semmi kapkodás, a vezetőket, tisztviselőket és al-
kalmazottakat nem zavarta a nagy tömeg, a melyet
minden irányban kifogástalanul kiszolgáltak. A
kongresszus középpontjával kiválasztott régi mű-

...a beszélő és készségesen fölvilágosított
adó középponti bizottsági tagokkal olyan kényel-
mes otthona volt minden kongresszusi tagnak, mely-
ben minden néven nevezendő kívánságát, óhaját
teljesítették, vagy legalább is utbaigazították.

A szakosztályok részint a müegyetem épületé-
ben, részint a szomszéd egyetemi épületekben voltak
elhelyezve, a szakosztályok elnökei helyükön vol-
tak, a titkárok pontos utasítás szerint végezték ne-
héz munkájukat, a külföldi előadók lépten-nyomon
dicsérően nyilatkoztak arról, hogy az előadások cso-
portosítása, rendezése mennyi előrelátással, szak-
avatottsággal történt.

A társas összejövetelek helyének megválasztásá-
ban Müller Kálmán találékonysága valóban csodála-
tos volt. Az ösmerkedő estéhez alkalmasabb helyet,
mint a Mücsarnokot, az ő nagy termeivel, pompás,
diszkrét világításával, elképzelni is nehéz. És mégis
itt hiba történt. A ruhatárak, melyek rendes körül-
mények között egyenként jövő és menő sokaságnak
szolgálnak, a mikor közel négyezernyi ember egy-
szerre akart eltávozni, nem voltak képesek e nagy
tömeget elég gyorsan kiszolgálni. S még ez se lett
volna baj, ha a mi jó földieink, a budapestiek türe-
lemre intették, tartóztatták volna a sokaságot. De
nem azt tették, hanem ők rohanták meg — helyi
szokás szerint — legelső sorban a ruhatárt, betörték
a ruhatári helyiségbe s maguk kapkodták össze
ruháikat, mindent összekeverve és összehányva. Bi-
zony csunya kavarodás volt. Baj nem történt, csupán
annyi, hogy egy csomó ruhát kicseréltek és két órá-
val tovább tartott, a mig megkapta mindenki a
magáét, mint tartott volna akkor, ha több higgadt-
sággal és türelemmel viselkedett volna a sokaság.
Hogy Müller Kálmán mennyire szíven viselte a kon-
gresszus minden dolgát, ez alkalommal látszott leg-
inkább: látva a nagy zavart, melyen nem volt módja
változtatni, a vasidegzetű ember valósággal beteggé
lett. Pedig hát józan ésszel igazán senki sem tehetta
felelőssé a tudományos kongresszus elnökét azért,
hogy egy ruhatárban zavart csináltak.

Szerencsére a vasember másodnap már talpon
állt megint, személyesen gondoskodott arról, hogy a
kinek elcsesérték holmiját, az megkapja a magáét.

Azután következett a hölgyek ragyogó estéje a
Mezőgazdasági Muzeumban és annak környékén: való-
sággal mesésen szép és alkalmas helyen. Müller tanár,
okulva az előzményeken, maga vizsgálta felül a ruha-
tárakat és azokat úgy kibővítette, hogy még egyszer
annyi embert is kényelmesen elláttak volna. S a
hölgybizottsággal együtt már ő fogadta az óriási,
fényes sokaságot.

em is v...
Müller Kálmán tanár a mai berek szto-ülés után
nyugodt és megelégedett öntudattal nézhetett végig
az elmúlt napokon: az ő műve tökéletes volt.

Én úgy érzem, hogy minden orvos, sőt minden
jó hazafi hálával tartozik Müller Kálmánnak.

(szt. a.)

ély

zám

Székesfővárosi háziyomda 1915.